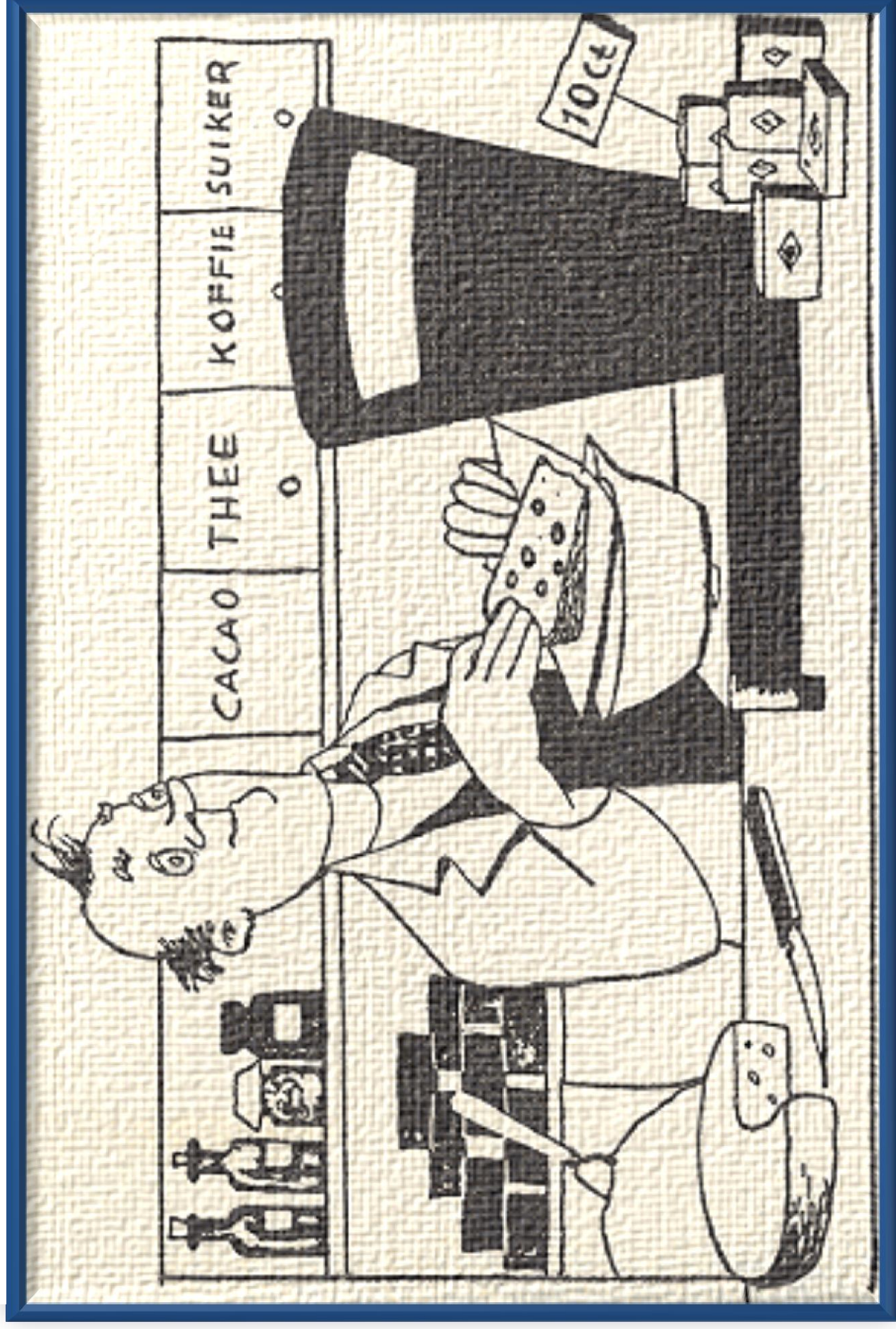

Een Blick in de Winkel van Sinkel

Lesbrief in het kader van het erfgoed-educatietraject Gemeente Eemsmond in samenwerking met Het Museumhuis Groningen, de Stichting Erfgoed Educatie en Stichting Het Behouden Blik.

Voor dit project is ondersteuning verkregen van de Provincie Groningen, in het kader van het Budget Educatie en Participatie Projecten (B.E.P.P.)

©Stichting Het Behouden Blik
Hoofdstraat 99
9982 AC Uithuizermeeden
0595 413 999

Een Blick in de Winkel van Sinkel

Titel:	Een blik in de Winkel van Sinkel (<i>Boodschappen doen met een blik op toen en nu</i>)
Ontwikkelaar:	Stichting Het Behouden Blick
Doelgroep:	groep 3 en 4 van de basisschool
Vak:	Oriëntatie op jezelf en de Wereld Geschiedenis Taal Rekenen
Competenties:	Leren kijken naar voorwerpen om je heen voorzichtig differentiëren en functies herkennen
Totale tijdsduur:	ca. 3 uur
Wijze van Toetsing:	differentiatie d.m.v. sorteerblad en herkenning d.m.v. kleurplaten
Activiteit leerling:	bezoek aan Het Behouden Blick: luisteren – kijken – doen!
Activiteit docent:	Vooraf: . schooltv beeldbank aflevering <i>kruidenier</i> bekijken en bespreken . Verwerking kopiëren Tijdens: . museumbezoek Afsluitend: . verwerking d.m.v. opdrachten en sorteerblad . optioneel: kinderen brengen reclamespeelgoed of voorwerpen die ze in het museum hebben gezien van huis mee naar school
Benodigdheden:	. computer/digibord . verwerking (zie voorbeeld)

In de winkel van Sinkel

In de win-kel van Sin-kel,
Is alles te koop.

Pot-ten en pan-nen,
Mos-terd en stroop,
Hoed-en en pet-ten,
Ook da-mes-cor-set-ten,
Drop om te snoep-en,
En pil-len om te poep-en

Schooltv-beeldbank: De Kruidenier

Dit is een kruidenierswinkeltje uit de jaren '50: 1950. En een **kruidenier verkocht eigenlijk alles wat met levensmiddelen te maken had: kaas uiteraard, vleeswaren, thee, koffie en ook bonen, witte bonen, bruine bonen, kapucijners, maar ook losse kruiden**. Dan verder alle mogelijke **wasmiddelen**, borstelwaren. Die kruidenier verkocht ook **sigaren, tabak**, dat werd ook verkocht. Nou, vroeger werd er heel veel gebruikt, dat was onder andere dus **groene zeep, wat los werd verkocht. Het zat zo in een emmer**. Dan werd het keurig netjes afgewogen op de weegschaal en dan kwam men ermee thuis en dan werd die zeep opgelost in warm water. En dan ging de was erin en zo werd het met zo'n schrobber, met een borstel, werd het gewassen. Dit is levertraan. En het werd gebruikt voor de kinderen als..., tegenwoordig worden er vitaminepilletjes gebruikt, maar toentertijd werd er levertraan gebruikt en dat kwam van de walvis. En dat was heel vies. **De boodschappen werden door moeder thuis opgeschreven in een winkelboekje. En dan werd er keurig opgeschreven bijvoorbeeld suiker, koffie. De prijs werd er achter gezet door de kruidenier. Aan het eind van de maand werd de totale bladzijde opgeteld en ging men het in het grote boek schrijven**. En dan werd een keer maar per maand werd het betaald. Wat ik met deze kruidenierszaak wil laten zien het grote verschil tussen de hedendaagse supermarkt waar men de **boodschappen zelf moet pakken** en dit kruidenierswinkeltje geeft een heel ander beeld, want de **kruidenier maakt de boodschappen klaar**. De sfeer in zo'n winkeltje was totaal anders dan in de supermarkt. In een **klein kruidenierswinkeltje** hebben we hele gesprekken gevoerd over datgene dat in het dorp plaatsvindt. Geboortes, uh... feesten. Alles werd daar verteld. En de kruidenier was achter de toonbank had toch een functie. Hij hoorden de dingen maar hij kon ook meepraten over de dingen. Zo was het vroeger in de jaren vijftig. 250 gram witte bonen... eens even kijken... 300. Mag het iets meer zijn?

Het Behouden Blik

De kinderen komen binnen, doen de jassen uit en gaan zitten op de banken die klaarstaan. Het museum is heel klein, misschien wel het kleinste van Nederland, dus we kunnen niet allemaal tegelijk opstaan en lopen. Dan gaan we botsen.

In het Behouden Blik zien we allemaal spullen die vroeger in de kruidenierswinkel te koop waren. Op school hebben jullie al via schooltv de *Kruidenier* gezien en horen vertellen over zijn winkeltje.

We herhalen delen uit de tekst en vragen naar de verschillen tussen supermarkt en kruidenierswinkel.

De kruidenierswinkeltjes waren erg klein, heel anders dus dan de grote supermarkten waar we vandaag de boodschappen kopen. De winkeltjes waren soms zo klein dat als je de deur van de winkel open deed je al tegen de toonbank aankwam. Probeer dit maar eens met de deur van het museum, hoor je de winkelbel?

In het filmpje vertelt de kruidenier over: Koffie – Thee – Cacao – Stroop – Koekjes – Schoenpoets – Aspirines of keeltabletjes – Zeep – Waspoeder en nog veel meer.

Kun je een aantal van deze dingen terugvinden in het museum? Je moet soms goed zoeken voordat je de goede verpakking hebt gevonden. Kijk goed rond vanaf je plek en als je wat gevonden hebt en je kunt er bij mag je het gaan pakken.

Leg wat je gevonden hebt maar op de tafel neer.

Deze dingen zien er tegenwoordig heel anders uit. Kun je een paar verschillen bedenken? (Kleur – materiaal – vormgeving – belettering – uitstraling).

Wie heeft er van deze dingen al eens eerder wat gezien? Heb je ze misschien thuis of bij opa of oma? Welke dingen zijn dat dan en waar gebruik je ze voor?

De Kruidenier vertelt dat hij de boodschappen klaarmaakte voor de mensen. Hoe ging dat dan als je bijvoorbeeld koekjes ging kopen?

Waar worden de koekjes in bewaard?

Zie je hier een trommel met koekjes staan?

Wat is een weegschaal?

Wie kan er zoveel koekjes afwegen dat er 200 gram in de zak zit?

Pak maar eens een papieren puntzak en een scheplepel en probeer maar of het lukt.

Wie wil dit ook nog eens proberen met suikerballetjes?

Kijk maar of je de snoepjes kunt vinden en of je er 250 gram van kunt uitscheppen.

Wie weet wat dit is wat ik nu in mijn handen heb?

Ruik maar goed aan het blik en kijk maar eens wat je ziet.

Wie denkt dat hij mij precies 250 gram van deze koffiebonen kan afwegen?

We hebben al gezien dat heel veel dingen vroeger anders waren dan in deze tijd.
Jullie hebben net 250 gram koffiebonen gewogen en aan mij gegeven, maar hoe kunnen we van deze koffiebonen nu koffie maken?
Wie zet er thuis wel eens koffie en hoe doe je dat dan, of hoe doet mama of papa dat?

Als eerste moeten we de koffiebonen fijn gaan malen. Waarmee doen we dat?
We verdelen de schootmolen, de wandmolens en tot slot ook nog de elektrische koffiemolen. Iedereen krijgt een koffieloodje vol koffiebonen om te malen.

We maken prachtige muziek!

(ondertussen wordt water aan de kook gebracht)

Nu de koffie gemalen is kun je goed zien dat iedere soort molen de koffie weer anders fijn maakt. Wie heeft de fijnste koffie? We laten juf/meester kiezen welke koffie we gaan gebruiken.

Hoe zetten we nu de koffie?
Zoek maar eens een koffiepot op.

Wat zie je allemaal?

we doen een filtertje in de porseleinen filter en gieten er de gemalen koffie in. Het kokend water schenk ik er zelf even in en we zien dat de koffie gaat doorlopen. We moeten even wachten tot het water helemaal is doorgelopen en ondertussen luisteren we naar een reclameplaatje op de pick-up (wie weet wat voor apparaat dit is en waarvoor het gebruikt wordt?)

We schenken de koffie in voor meester/juf en natuurlijk maken we nog een grote beker klaar waar iedereen even aan kan ruiken of misschien wel van kan proeven. Bij de koffie hoort een koekje, dus die delen we samen uit.

Terwijl je je koekje opeet mag je bedenken welk voorwerp in het museum je het leukste of mooiste vindt en waarom. We praten er samen over na en ondertussen mag iedereen zijn/haar naam in het gastenboek schrijven. Kun je nog niet zo goed schrijven dan maak je maar een kleine tekening.

Ik vond het leuk dat jullie met elkaar in het museum geweest zijn en wie weet kom je nog eens terug, dan kan ik je nog veel meer leuke dingen van vroeger laten zien en beleven.

Morgen op school krijg je van juf/meester nog een mooi boekje met een opdracht die je gaat maken en een mooie kleurplaat.

Veel plezier hiermee en tot een volgende keer!

Woordenlijst:

kruidenier

supermarkt

zelfbediening

boodschappen klaarmaken

sorteren

boodschappenlijstje

winkelboekje

levensmiddelen

vitaminepilletje

tabak

sigaren

koffie

thee

vleeswaren

kruiden

weegschaal

eind van de maand

1 keer per maand afrekenen

kassa

deurklingel

automatische deuren

streepjescode

reclame

(deze lijst kan verder worden uitgebreid)

Praktische Informatie:

Het Behouden Blik is bereikbaar met auto en/of trein.

Er is voldoende parkeergelegenheid op het naastgelegen Johan van Veenplein.

Vanaf het station is het ca. 5 minuten lopen naar Hoofdstraat 99. U bevindt zich op een doorlopend trottoir. De weg wordt op geen enkel moment overgestoken. Er rijden 2 treinen per uur op het traject Groningen/Roodeschool.

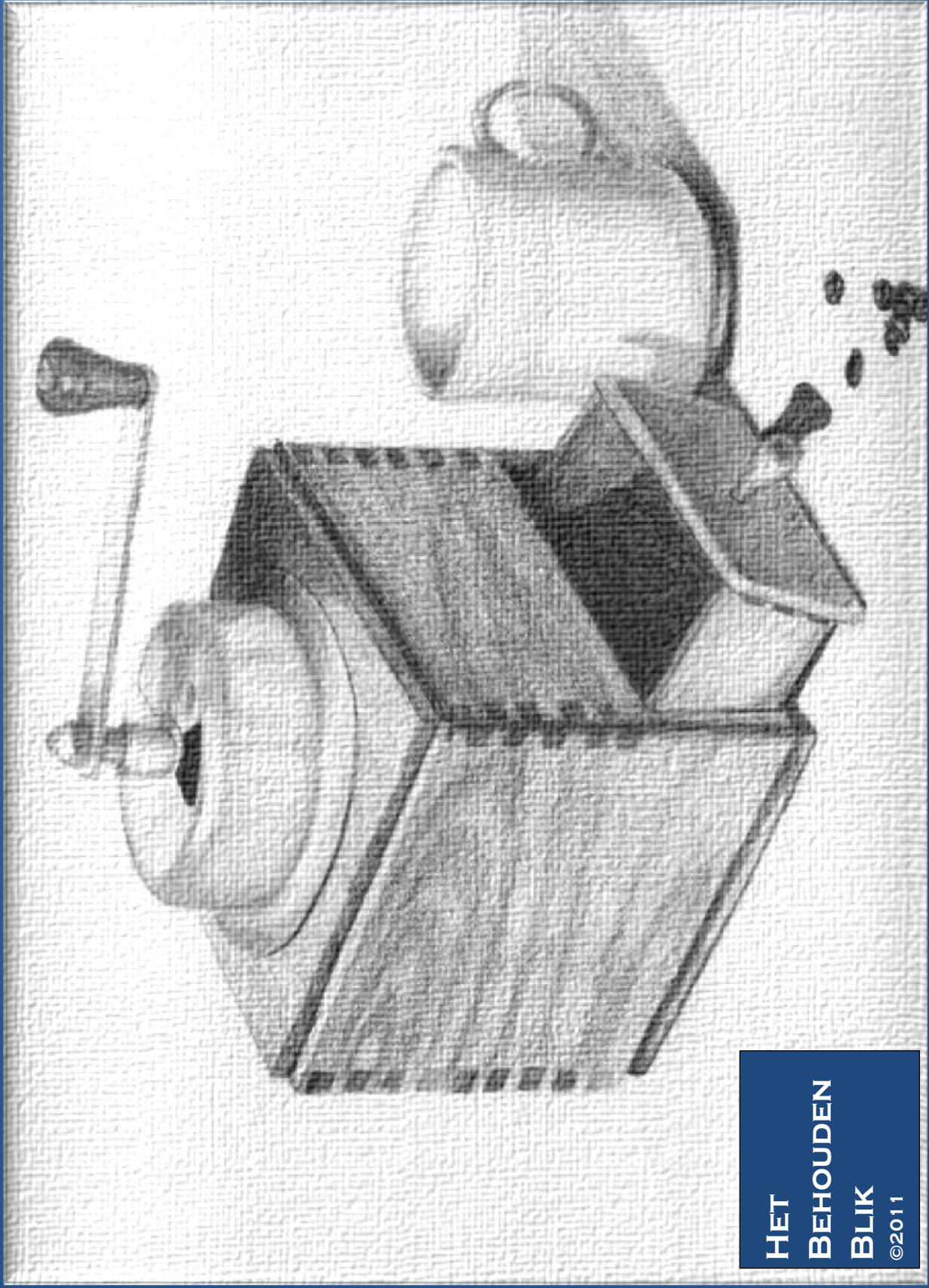
Plattegrond:

Links:

www.hetbehoudenblik.nl

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20081231_kruidenier01

HET
BEHOUDEN
BLIK
©2011